

“Det finns nog ett stort mörkertal, men jag vet inte.”

En kvalitativ intervjustudie av hur enhetschefer och vård- och omsorgspersonal inom hemtjänst och särskilt boende konstruerar förståelsen av våld i nära relationer bland äldre.

Anna-Maria Johansson och Jeanette Wilner

Våld i nära relationer bland äldre

Riskfaktorer för att utsättas för våld: Kvinnligt kön, hög ålder, beroende av omgivningen, sjukdomstillstånd eller nedsatt funktionsförmåga.

Ålderdomen kopplas sällan samman med våld.

Utöver fysiskt, psykiskt, sexuellt och materiellt våld innefattar våld mot äldre begrepp såsom vanvård, försummelse och missförhållanden.

Vedertagen definition saknas.

Studiens resultat

Utifrån studiens syfte och frågeställningar

Syftet med studien var att synliggöra och analysera hur förståelsen av våld i nära relationer bland äldre formuleras och konstrueras av enhetschefer och vård- och omsorgspersonal inom äldreomsorgen.

Vilka uppfattningar har personalen om våld i nära relationer bland äldre?

- Stort mörkertal.
- Fysiskt och psykiskt våld i en heterorelation.
- Psykiskt våld vanligare bland äldre.
- Demenssjukdomar.
- Begränsande handlingar är också våld.

Vilka faktorer kan påverka personalens möjlighet att upptäcka våld i nära relationer bland äldre?

Hinder

- Språk och kultur.
- Normalt åldrande.
- Sjukdomstillstånd.

- Generationsbetingelser.

Möjligheter

- Personalens unika inträde i hemmet.
- En ny generation äldre.

Har personalen utifrån sin yrkesroll redskap för att identifiera och hantera våld i nära relationer bland äldre?

Tillgångar

- Arbetsgruppen/teamet.
- Interna och externa kontakter.
- Känsla och intuition.
- Arbetslivserfarenhet.

Utvecklingsområden

- Tydliga och tillgängliga riktlinjer.
- Utbildning och kompetensutveckling.
- Lagstöd.

Slutsatser

- Behov av att utveckla ett gemensamt tankesätt och konstruktion av våld i nära relationer bland äldre.
- Ålderism och stereotypa normer i samhället överförs och reproduceras inom äldreomsorgen.
- Motstridiga förväntningar på yrkesrollen.
- Kunskap och förståelse kan utvecklas genom samtal och interaktion.
- Möjligheter, redskap och vilja till utveckling och lärande finns inom verksamheterna.